

COL - - Bible en mashi du Congo

*Munkwa munene oku barhumisi ba Yezu na Ekleziya
bakolaga na C.D.P.C.L. Bukavu, bulya omu EBIBLIYA NTAGATIFU,
Verbum Bible, Kinshasa 1992, rhudômire binwa binji bya mashi.*

AMARUBA MUTAGATIFU PAOLO AYANDIKIRAGA ABAKOLOSI (BANYA-KOLOSI)^a

Obwofi bw'ebinwa

Nnâhanga warhurhenzagya omu buja bw'omwizimya^b, aj'irhudêkereza omu Bwâmi bwa Mugala wâge muzigirwa, warhucungulaga anarhukulira ebyâha. Oyo Mugala ye Mwâmi mukulu w'ebintu byoshi: Ye nshusho ya Nyamuzinda orhaboneka, ye Nfula omu biremwa byoshi. 16 Bulya byoshi muli ye byalemagwa, emalunga n'en'igulu, ebiboneka n'ebirhaboneka, Entebe n'Amarhegesi, Amâmi n'Amahashe: byoshi byoshi ye wabilemaga, ye byanalemeragwa; 17 n'embere bibêho byoshi, yehe erhi ho aba, ye nabihereza okubâho byoshi. 18 Kandi yêne y'irhwe ly'omubiri, yo Ekleziya; y'Imerero, ye Nfula omu bafire; na ntyo ye murhanzi muli byoshi. 19 Bulya Nyamuzinda alonzize okumuhiramwo obwimâna bwoshi, 20 na muli ye alonzize okugalula ebintu byoshi omu bwîra bwâge, ebiri en'igulu n'ebiri emalunga, alerha omurhûla n'omuko gw'omusalaba gwâge.

Paolo acihanyire oku alwira obwo buyemêre lyo ahisa abandi bantu oku bwimâna buli muli Kristu. Ngasi mukristu agwêrhe ecâge cigabi c'amababale ga Kristu bulya ali cirumbu c'omubiri gwa Kristu, yo Ekleziya.

Nka kulya aba mîra bakag'ija omu Ndagâno ya Nnâmahanga olusiku lw'okukembûlwa, muli Kristu, Muhimanyi kuli byoshi, hali obukembûle buhyâhya, buyerekire abalume n'abakazi, bwo bubatizo: «2, 11 Muli ye mwakembwirwe obukembûle burhajiragwa na nfune za muntu, mwahogola omubiri gwinyu gw'ecâha: obwôla bwo bukembûle bwa Kristu. 12 Mwabishirwe haguma naye omu nshinda erhi mubatizibwa, kandi mwafûsire haguma naye omu nshinda erhi muyemêra obuhashe bwa Nyamuzinda wamufûlaga omu bafû. 13 Mwe mwâli mufire erhi byâha binyu n'okurhakembûlwa kw'emibiri yinyu birhuma, ashubir'immuha obuzîne haguma naye, arhubabalira ebyâba birhu byoshi, 14 azaza ecerhe c'omwenda rhwâlîmwo n'ebigabi byâco, acirhenza, acibamba oku musalaba. 15 Nago Amâmi n'Amabashe aganyaga, agabonesa enshonyi omu masû g'igulu lyoshi, anagagwârha mpira zage.»

Abemêzi bakola biremwa bihyâhya: «3,10 mwacihundikira omuhyâhya, olya ocîsêza okuhinduka nshusho y'Omulemi wâge, mpu lyo ahika oku bumanye bw'okunali. 11 Aha harhaciri Mugereki erhi Muyahudi; harhaciri mukembûle erhi ntakembûlwa, harhaciri ba-ntamanywa n'Abashita^c; harhaciri bajà erhi bantagengwa: akola Kristu yêne, ye byoshi muli boshi. 12 Nka kulya binakwânîne abishogwa ba Nnâmahanga, n'abatagatifu n'abarhonyi bâge, mucihundikire omurhima gw'olukogo, n'obwonjo, n'obwirhohye, n'obutûdu, n'okulembera amalibuko. 13. Mukalemberana munababalirane akaba hali owagayîsize owâbo. Nyakasane ammubabalire: mumuyankirekwo olwiganyo. 14 Ci kulusha okwo kwoshi, muzigirane, bulya obuzigire ly'ishwinjiro ly'obwimâna.»

^a**1.0** Abakolosi: Bantu b'e Kolosi; Banya-Kolosi; bantu bayûbaka e Kolosi.

^b**1.13** : Buja bw'omwizimya gwa shetani.

^c**3.11** 3, 11: Abashita bâli bantamanywa (bashenzi) babaga eburhambi bw'Enyanja Nyirabula.

1

Enshokolezi

Omusingo

¹ Paolo, ntumwa ya Kristu Yezu oku bulonza bwa Nyamuzinda, na mwene wirhu Timoteyo, ² oku batagatifu na bene wirhu bemêzi muli Kristu bali e Kolosi. Kuli mwe engalo n'omurhûla gwa Larha Nnâmahanga!

Omunkwa n'omusengero

³ Rhurhahusa okuvuga Nyamuzinda omunkwa, Ishe wa Nnawirhu Yezu Kristu, nka rhwammukengêra omu nsengero zirhu, ⁴ bulya rhwayumvîrhe obuyemêre bwinyu muli Kristu Yezu n'obuzigire bwinyu oku batagatifu boshi, ⁵ kulya kuba mucîkubagire obulangelire mubikîrwe omu mpingu. Obwôla bulangelire mwabuyumvîrhe omu Luderho lw'okuli, yo Myanzi y'Akalembe; ⁶ eyo Myanzi y'Akalembe yahisire emwinyu nk'oku yalumîre omu igulu lyoshi: yayâna emburho yanagandâza. Emwinyu nayo kwo na kwo, kurhenga lulya lusiku mwayumvagya mwanamanya enshôkano ya Nyamuzinda nk'oku enali, ⁷ bulya muyigîrizibwa n'Epafra, murhabâzi wirhu muzigirwa omu mukolo na murhumisi wa Kristu okwânîne okucîkubagirwa. ⁸ Yêne warhumanyisagya obuzigire bwinyu muli Mûka Mutagatifu.

⁹ Co cirhumire, kurhenga lulya lusiku rhwayumvagyamwo ogwo mwanzi, rhurhahusa okummusengerera n'okushenga Nyamuzinda nti ammushobôze okumanya kwinja obulonza bwâge, omu bushinganyanya bwoshi n'omu bumanye bwa Mûka Mutagatifu. ¹⁰ Na ntyo mube n'olugendo lushingânîne Nyakasane, munamusimîse muli byoshi; muyâne amalehe omu ngasi bijiro binja, munayushûke omu kumanya Nnâmahanga.

¹¹ Obuhashe bw'irenge lyâge bwâmmuzibuhya, muhash'ilemba amalibuko goshi n'oburhwâli, ¹² munavuge Larha Nyamuzinda omunkwa n'enshagali, owammushobôzagya enshôkano y'okushangîra iragi ly'abatagatifu omu bulangashane. ¹³ Ye warhurhenzagya omu buja bw'omwizimya^c, aj'irhudêkereza omu Bwâmi bwa Mugala wâge muzigirwa ¹⁴ warhucungulaga anarhukulira ebyâha.

I. Amahwe g' okuyemêrwa

Kristu ye Mwâmi mukulu w'ebintu byoshi

¹⁵ Ye nshusho ya Nyamuzinda orhaboneka, ye Nfula omu biremwa byoshi.

¹⁶ Bulya byoshi muli ye byalemagwa, emalunga n'en'igulu, ebiboneka n'ebirhaboneka, Entebe n'Amarhegesi, Amâmi n'Amahashe: byoshi byoshi ye wabilemaga, ye byanalemeragwa;

¹⁷ n'embeze bibêho byoshi, yehe erhi ho aba, ye nabihereza okubâho byoshi.

¹⁸ Kandi yêne y'irhwe ly'omubiri, yo Ekleziya; y'Imerero, ye Nfula omu bafire; na ntyo ye murhanzi muli byoshi.

¹⁹ Bulya Nyamuzinda alonzize okumuhiramwo obwimâna bwoshi,

²⁰ na muli ye alonzize okugalula ebintu byoshi omu bwîra bwâge, ebiri en'igulu n'ebiri emalunga, alerha omurhûla n'omuko gw'omusalaba gwâge.

^c1.13 : Buja bw'omwizimya gwa shetani.

Abakolosi nabo bakola bira ba Nnâmahanga

²¹ Ninyu mwe mwàli bigolo^d mîra na bashombanyi erhi nkengero zinyu n'ebijiro binyu bibi birhuma, ²² lero bunôla ashubir'immujira bîra bâge omu mubiri gw'Omugala, erhi afa, mpu lyo mubonekana batagatifu, bêru-kwêru na banwererwa^e omu masù gâge, ²³ caziga musêre buzibu omu buyemêre, mumere emizi, mukomere munabe ntadungagana omu bulangalire bw'Emyanzi y'Akalembe mwayumvagya; eyo Myanzi y'Akalembe yayigîrizîbwe ngasi ciremwa ciba en'igulu, nani, nie Paolo, nahindusire muja-bugo wayo.

Omukolo gwa Paolo

²⁴ Bunôla nsîmire omu malumwa ndwîrhe nabona mwe murhumire, nandwîrhe nayunjuza omu mubiri gwâni ebibuzire oku mababale ga Kristu^f, nti lyo nkwânana omubiri gwâge, yo Ekleziya. ²⁵ Nie ono nahindusire murhumisi w'eyo Ekleziya obuja-bugo Nyamuzinda ampâga muli mwe burhuma, mpu ndumîze Oluderho lwâge, ²⁶ ly'ihwe lyâli lifulike kurhenga emyâka n'emyâka n'oku bantu ba mîra, na buno likola limanyirwe n'ahatagatifu bâge. ²⁷ Nyamuzinda alonzize okubayêreka obuhirhi bw'irenge bw'eryôla ihwe emwa abapagani: Kristu ali ekarhî kinyu, ye bulangalire bw'irenge! ²⁸ Oyôla Kristu ye ruhanûla, omu kurhonda ngasi muntu n'omu kuyigîriza ngasi muntu n'obusinganyanya boshi, nti lyo ruhindula ngasi muntu abe mwimâna muli Kristu. ²⁹ Eco co ntamira, omu kulwa entabala n'oburhabâle bw'emisi mpâbwa n'obubashe bwâge.

2

Obushiru bwa Paolo oku Bakolosi

¹ Nnonzize mumanye ntambala ndârhi ncindwîrhe nalwa mwe murhuma, nab'e Laodiceya, na ngasi bandi barhasag'ibona obusù bwâni. ² Nnonzize emirhima yâbo erhûlûle, balungane bwenêne omu buzigire, banayunjule obuhirhi bw'obumanye, na ntyo bamanye ihwe lya Nyamuzinda, ye Kristu, ³ ye bamwo obuhirhi bwoshi bw'obushinganyanya n'obumanye. ⁴ Ndesire okwo nti lyo harhajira owammurheba n'ebinwa bw'obwengûza. ⁵ Bulya ciru akaba ntali muli mwe n'omubiri, ndi muli mwe n'omurhima, nnansîmire okubona muyôsire bwinja buzira kavulindi munasêzire buzibu omu buyemêre bwinyu muli Kristu.

II. Mumanye mwankahabuka

Obuzîne bw'okuli muli Kristu

⁶ Ntyo mulame muli Nyakasane Yezu Kristu nka kulya mwamuyigîrizibagwa. ⁷ Mumumerekwo emizi munamusêrekwo, musimikire oku buyemêre nka kulya mwayigîrizibagwa, munayôrhe mwavuga omunkwa. ⁸ Mumanye hankanajira owammujira bajà n'obwengûza bw'efilozofiya y'obunywesi⁹, erya eyegemêra emigenzo y'abantu n'ebiremwa by'en'igulu, ci arhali Kristu. ⁹ Bulya muli ye mwo obwimâna bwoshi bw'obunyamuzinda buba omu mubiri, ninyu mushangîre obwo bwimâna muli ye, ¹⁰ ye irhwe lya ngasi Mârni na ngasi Mahashe. ¹¹ Muli ye mwakembwîrwe obukembûle burhajiragwa na nfune za muntu^h, mwahogola omubiri gwinyu gw'ecâha: obwôla

^d**1.21** : Bigolo omu masù ga Nnâmahanga na bashombanyi bâge embere bamanye Kristu.

^e**1.22** omunwererwa: orhaliko ecarhuma abulanwa, atumuzibwa

^f**1.24** : Ngasi mukristu agwêrhe ecâge cigabi c'amababale akwânîne ayushûle oku mababale ga Kristu; bulya rhuli birumhu by'omubiri gwâge, yo Ekleziya.

⁹**2.8** : Lola Gl 4, 3.

^h**2.11** : Bwo bubatizo

bwo bukembûle bwa Kristu. ¹² Mwabishirwe haguma naye omu nshinda erhi mubatizi-bwa, kandi mwafûsire haguma naye omu nshinda erhi muyemêra obuhashe bwa Nyamuzinda wamufûlaga omu bafu. ¹³ Mwe mwàli mufîre erhi byâha binyu n'okurhakembûlwa kw'emibiri yinyu birhuma, ashubir'immuha obuzîne haguma naye, arhubabalira ebyâba birhu byoshi, ¹⁴ azaza ecerhe c'omwenda rhwàlimwo n'ebigabi byâco, acirhenza, acibamba oku musalaba. ¹⁵ Nago Amâmi n'Amabashe aganyaga, agabonesa enshonyi omu masu g'igulu lyoshi, anagagwârha mpira zage.

Abakristu barhankaziga baba bajà b'ebiremwa by'en'igulu

¹⁶ Lero irhondo harhacijiraga owammuderha oku biribwa n'oku binyôbwa, nisi erhi oku biyêrekîre ensiku nkulu, erhi okubaluka kw'omwêzi, erhi olwa sabatoⁱ. ¹⁷ Ebyo byoshi biri cizunguzungu cône c'ebyacyisha; ci okuli kwônene guli mubiri gwa Kristu. ¹⁸ Ntâye ommurhebage mpu ammunyaga entanda yinyu omu kucîkungira obwirhohye bwâge bw'okugashâniza bamalahika. Ebyo byoshi biri bilorho bya balya obucîbone bwâbo burhagwêrhi nsimiko n'obukengêre bw'ecinyamubiri burhunza. ¹⁹ Abôla bantu barhasêra oku irhwe^j lilisa omubiri gwoshi n'okugusimbanya, oku burhabâle bw'enungo n'emisi, mpu lyo gushunjûka muli Nyamuzinda. ²⁰ Akaba mwafîre haguma na Kristu oku biremwa by'en'igulu, cici cicirhumaga mwayemêra emiziro nka kulya muciri b'en'igulu? ²¹ Mpu: «Omanyè wankahumakwo, omanyè wankalabulakwo, omanyè wankamamarhakwo! ²² Kali ebyo byoshi byalemeragwa okusherêra omu kukolesibwa! Agôla marhegeko n'ezôla nyigîrizo ziri za bantu! ²³ Amarhegeko ga bene ago ganahash'ibonekana nka ga bantu bashinganyanya balonza obulyo bw'okugashâniza, n'obw'okucirhohya, n'okubabaza omubiri; n'obwo nta kamalo kâgo, na ntâkwo kankahash'ihima iralà ly'omubiri.

3

Obuzîne buhyâhya muli Kristu

¹ Obu mwafûsire haguma na Kristu, mukag'ishwîra eby'enyanya, yo Kristu abutamîre ekulyo kwa Nyamuzinda; ² mukanunirwa n'eby'enyanya, muleke okukalalikira eby'en'igulu. ³ Bulya mwafîre, n'obuzîne bwinyu bukola buba bubishe haguma na Kristu muli Nyamuzinda. ⁴ Amango Kristu, ye buzîne bwinyu, aciyêrekana, ninyu mwayish'ilabuka mwe naye omu bukuze.

III. Okushwinja

Amarhegeko ngasi mukristu akwânîne okushimba

⁵ Kuziga mubabaze ebirumbu by'omubiri gwinyu gw'en'ingulu: obungonyi, eby'enshonyi, amasîma mabî, enyifinjo mbî, n'amagene g'eby'en'igulu, kwo kuli nka kufukamira ebiremwa; ⁶ ebyôla byo birhuma Nyamuzinda akunira. ⁷ Ninyu mw'ene ntyo kwo mwàli muyôsire mîra, amango mwacikag'ikashimba ezo ngeso mbî. ⁸ Ci kwônene lero bunôla ebyo byoshi mubijugucirage ninyu: obukunizi, ennongwe, obulyâlya, ebijaci n'enshambâlo mbî, birhahîra bikaciyumvikana omu kanwa kinyu. ⁹ Murhacikag'irhebana mwene na nnene, bulya mwahongwîre omuntu wa mîra haguma n'engeso zâge, ¹⁰ mwacihu-ndikira omuhyâhya, olya ocîsêza okuhinduka nshusho y'Omulemi wâge, mpu lyo ahika oku bumanye bw'okunali. ¹¹ Aha harhaciri Mugereki erhi Muyahudi; harhaciri mukembûle erhi ntakembûlwa, harhaciri ba-ntamanywa n' Abashita^k; harhaciri bajà erhi bantagengwa: akola Kristu yêne, ye byoshi muli

ⁱ**2.16** : Sabato lwo luzira.

^j**2.19** : irhwe: Irhwe ly'Ekleziya, ye Kristu: Lola Ef 4, 15-16.

^k**3.11** : Abashita bàli bantamanywa (bashenzi) babaga eburhambi bw'Enyanja Nyirabula.

boshi. ¹² Nka kulya binakwânîne abishogwa ba Nnâmahanga, n'abatagatifu n'abarhonyi bâge, mucihundikire omurhima gw'olukogo, n'obwonjo, n'obwirhohye, n'obutûdu, n'okulembera amalibuko. ¹³ Mukalemberana munababirane akaba hali owagayîsize owâbo. Nyakasane ammubabalire: mumuyankirekwo olwiganyo. ¹⁴ Ci kulusha okwo kwoshi, muzigirane, bulya obuzigire ly'ishwinjiro ly'obwimâna. ¹⁵ Ntyo omurhûla gwa Kristu gugandâze omu mirhima yinyu: bulya ogwôla murhûla gwo mwahamagaliragwa mpu mube mubiri muguma. Murhahusagya okukavuga omunkwa! ¹⁶ Oluderho Iwa Kristu lusêre bwenêne omu mirhima yinyu. Mukaz'ilubwirizanya, munakaz'ihanûlana n'obushinganyanya. N'omurhima gwinyu gwoshi mukayimbira Nnâmahanga ennanga, ebitakîro n'enyimbo z'obunyamûka, munakamuvuga omunkwa. ¹⁷ Na ngasi cinwa mwankaderha erhi cijiro mwankajira, byoshi mubijire oku izîno lya Nyakasane Yezu, bibe munkwa emwa Larha Nyamuzinda oku bulagizi bwâge.

Oku abakristu bakwânîne okuyôrha omu mwa babwe

¹⁸ Bakazi, mukayumva babalo, nka kulya bikwânîne muli Nyakasane. ¹⁹ Balume, muzigire bakinywi, murhanabayôrheraga kubî. ²⁰ Bâna, mukayumva ababusi binyu muli byoshi, bulya okwôla kwo kusimîsa Nyakasane. ²¹ Babusi, murhakag'isholoshonza abana binyu, mwakarhuma barha omurhima. ²² Mwe bashizi, mukaz'iyumva bannawinyu b'en'igulu muli byoshi, arhali bulya mudwîrhe mwabonwa; nka kulya abalonza okusîma abantu bayôrha, ci n'omurhima nkana, bulya murhînyire Nyakasane. ²³ Ngasi mukolo mwankajira, mugukole n'omurhima gwinyu gwoshi; Nyakasane abe ye mukolera, ci arhali bantu. ²⁴ Mumanye oku Nyakasane ayish'immuhemba, ammujire mimo yâge. Kaz'imurhumikire Nyakasane Kristu! ²⁵ Bulya okola obubî ayish'ihâbwa oluhembo lw'obubî bwâge; na nta kulola oyu ye ndi.

4

¹ Mwe bashigwa, mukahà bambali binyu ebishingânîne n'ebikwânîne. Mumanye oku ninyu mugwêrhe Nnawinyu omu mpingu.

Omurhima gw'okulumîza Emyanzi y' Akalembe

² Muyôrhe muharâmya; mukayîza omu kuvuga Nnâmaganga omunkwa. ³ Murhusengerere nirhu, lyo Nyamuzinda ayigulira oluderho lwirhu olumvi, rhuhash'ihanûla ihwe lya Kristu; lyo Iirhumire ndi omu nkoba. ⁴ Mâshi mbone obulyo bw'okulimanyîsa nk'oku nkwanîne okuliyigîriza! ⁵ Mube bashinganyanya omu lugendo lwinyu haguma n'ab'embuga; mukolêse bwinja amango muhîrwe. ⁶ Iderha linyu Iibe lya kusimîsa ensiku zoshi, linunîrire nka munyu, munamany'ishuza ngasi yeshi okukwânîne.

Emyanzi ya Paolo

⁷ Emyanzi yâni yoshi, mwene wirhu muzigirwa Tikiko, muganda okwânîne okucîkubagirwa na murhabâzi wâni omu mukolo muli Nyakasane, ammubwîrayo. ⁸ Co cirhumire mmurhumirage, nti amuhe emyanzi yirhu anammurhûlirize emirhima! ⁹ Murhumire bo na Onezimo, mwene wirhu muzigirwa onakwânîne okucîkugabirwa; ali w'emwinyu. Bammushambalira emyanzi y'eno munda yoshi.

Omusingo n'obwanga

¹⁰ Aristarko rhuba rhweshi omu nkoba ammulamusize, bona Marko, muzala wa Barnaba. Y'olya bammubwîraga; akayisha emwinyu mumuyankirire kwinja; ¹¹ Yezu naye, oderhwa Yusto, mpu asingi. Omu bakembûle boshi, abo bonene bantabâla okulumîza Obwâmi bwa Nyamuzinda;

^{14.8} : milongo 8-9, ola Amaruba Mutagatifu Paolo ayandikiraga Filemoni.

bàbîre burhûlirize bwâni. ¹²Epafra, oburhwa emwinyu, mwambali wa Kristu Yezu, ammulamusize; arhahusa okummulwîrakwo omu nsengeru zâge, mpu lyo muzibuha, muyoôrhe muli bimâna, munasêre oku ngasi ebi Nnâmahanga alonzize byoshi. ¹³Neci, muhîre obu buhamîrize: arhagohya erhi mwe murhuma, mwe n'ab'e Laodiceya n'e Hiyerapoli. ¹⁴Luka, mufumu muzigirwa, na Dema, bammuhîre omusingo.

¹⁵Mulamuse bene wirhu b'e Laodiceya, na Ninfa haguma n'endêko y'abemêzi babuganana aha mwâge. ¹⁶Aga maruba hano muyus'igasoma, mugend'igasomêkeza n'omu Ekleziya y'e Laodiceya^m. Ninyu kwo na kuguma, muhûne ag'e Laodiceya, mugasome. ¹⁷Mumbwîrire Arkipo, erhi: «Mpu omanyè obugo wahabagwa muli Nyakasane, onacisêze okubuyunjuzà». ¹⁸Ogu musingo guli gwa kuboko kwâni niene Paolo. Mukâkengêra enkoba zâni! Enshâkano ya Nnâmahanga ebe ninyu!

^m**4.16** : Wabona go galya rhuderha nti ayandikiraga Abefezi.